

Pristupanje Bosne i Hercegovine Programu „Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV) 2021-2027“

Cijeneći opredjeljenost Bosne i Hercegovine za sudjelovanje u programima Europske unije, shodno Okvirnom sporazumu o općim načelima sudjelovanja Bosne i Hercegovine u programima Zajednice koji je potpisan 2004. godine, a stupio na snagu 2007. godine, te učešću Bosne i Hercegovine u programu „Europa za građane 2014 - 2020“, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 38. sjednici održanoj 26.5.2021. godine usvojilo Izvješće o provedbi programa Europske unije „Europa za građane 2014 -2020., za 2020. godinu, te potvrdilo interes za učešće u programu „Građani, jednakost, prava i vrijednosti (CERV) 2021-2027“ (u daljnjem tekstu: Program CERV).

Bosna i Hercegovina je zabilježila uspješno sudjelovanje u programu „Europa za građane 2007-2013“ i programu „Europa za građane 2014-2020“ što je navedeno i u Izvještajima Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu. Imajući u vidu uspjeh sudjelovanja u oba ciklusa programa Europa za građane, te značaj daljnjeg nastavka sudjelovanja, Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je pokrenulo proceduru pristupanja Programu CERV tj. proceduru zaključivanja Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Europske unije o sudjelovanju Bosne i Hercegovine u programu CERV (u daljnjem tekstu: Sporazum), i u toku je pribavljanje mišljenja relevantnih institucija, nakon čega će Sporazum biti upućen u daljnju proceduru.

Program CERV je do sada najveći, novi centralizirani program Unije Građani, jednakost, prava i vrijednosti (Citizens, Equality, Rights and Values programme, (CERV), s kojim upravlja DG JUST i jednim dijelom Agencija za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu (EACEA), a koji pokriva područja dosadašnjih programa Europa za građane (Europe for Citizens), Prava, ravnopravnost i građanstvo (Rights, Equality and Citizenship) i DAPHNE (borba protiv svih oblika nasilja). Program CERV će se sastojati od četiri programska područja financiranja s općim ciljem održavanja i razvoja otvorenih, na pravima utemeljenih, demokratskih, ravnopravnih i uključivih društava, s time što i dalje ostaju prioriteti programa „Europa za građane“. Opći i specifični ciljevi Programa su zaštita i promoviranje prava i vrijednosti sadržanih u ugovorima EU, kroz potporu organizacija civilnog društva i ostalih aktera (na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i transnacionalnoj razini) i jačanje demokratskog učešća i sudjelovanja građana s ciljem održavanja i razvoja otvorenih, demokratskih, ravnopravnih i uključivih društava utemeljenih na pravima.

Navedeno bi se trebalo postići kroz sljedeće specifične ciljeve (programske oblasti):

1. Zaštita i promoviranje vrijednosti Unije (oblast - vrijednosti Unije);
2. Promicanje prava, nediskriminacije i jednakosti (oblast - ravnopravnosti, prava i ravnopravnosti spolova);
3. Promicanje građanskog sudjelovanja i sudjelovanja u demokratskom životu (oblast - „Angažman i sudjelovanje građana“);
4. Suzbijanje nasilja (oblast - Daphne).

Bosna i Hercegovina ima pravo učestvovati kao pridružena država i doprinostiti svim tematskim oblastima iz Programa, osim tematske oblasti “Zaštita i promoviranje vrijednosti Unije”, što je rezervirano samo za države članice Evropske unije.

Shodno planiranim aktivnostima očekuje se da će Bosna i Hercegovina do kraja 2023. godine potpisati Sporazum.

Prvi javni poziv/i za program CERV su objavljeni u decembru 2022.godine (Equal call (non-discrimination, combating racism, xenophobia and all forms of intolerance, including antigypsism, anti-Black racism, antisemitism, anti-Muslim hatred, LGBTIQ phobia) – u okviru oblasti “Promoviranje jednakosti i prava”; Networks of Towns call – u okviru oblasti “Promicanje građanskog sudjelovanja i sudjelovanja u demokratskom životu”; Preventing and combating gender-based violence and violence against children call – u okviru oblasti “Daphne”) .Indikativni kalendar objave CERV2023-2024 poziva dostupan je na slijedećem linku: <https://commission.europa.eu/system/files/2022-12/indicativeplanningcerv2023-24calls-final.pdf>.

Aplikanti iz Bosne i Hercegovine mogu aplicirati na već objavljene pozive, kao i na one koji će biti objavljeni tokom 2023. godine, s tim što se treba imati u vidu činjenica da, ukoliko Bosna i Hercegovina ne uspije potpisati Sporazum o CERV-u do trenutka potpisivanja grant ugovora za konkretne projekte (što se očekuje u novembru/decembru 2023. godine za pozive koji su objavljeni u decembru 2022. godine), aplikantima iz Bosne i Hercegovine, koji budu izabrani i budu trebali potpisati grant ugovore, neće moći biti dodijeljni grantovi, ali će moći nastaviti učešće u projektu sa drugim partnerskim organizacijama kojima je projekt odobren.

Pristupanjem i nastavkom sudjelovanja Bosne i Hercegovine u programu CERV otvorit će se mogućnost kvalitetnije suradnje zemalja regiona i Europske unije kroz razmjenu iskustava, informacija, dobrih praksi, sa ciljem unaprjeđenja međunarodnih odnosa u ovoj oblasti, bržoj integraciji Bosne i Hercegovine u Europsku uniju, kao i pripremi za učešće u strukturalnim i kohezionim fondovima Europske unije.

Sve informacije o pozivima, te načinu apliciranja dostupne su putem linka: <https://ec.europa.eu/newsroom/just/newsletter-archives/view/service/1148>.

Potencijalnim aplikantima je u okviru svakog objavljenog poziva na raspolaganju i tzv. Functional Mailbox, a na linku <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/how-to-participate/1> dostupne su informacije o tome kako učestvovati u javnom pozivu.

Korisne informacije vezano za CERV Program dostupne su i na internet stranici <https://www.cerv.hr/>.

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine će periodično ažurirati informacije o statusu procesa pristupanju Bosne i Hercegovine Programu CERV.